

ME-300/260812
Paper-IV (Book Keeping and Accountancy)

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

Note

- ❖ Attempt all questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- ❖ Rough work must be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- ❖ Missing data if any may be assumed but must be indicated in the answer.

Q.No.	Question	Marks																																				
1.	From the following Trial Balance of R. Ramdass, prepare Trading, Profit and Loss Account for year ending 31 March 2012 and a Balance Sheet as on that date:-	20																																				
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Dr. (Rs.)</th> <th style="text-align: center;">Cr. (Rs.)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Capital</td> <td></td> <td style="text-align: right;">60,000</td> </tr> <tr> <td>Drawings</td> <td style="text-align: right;">7,200</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Stock 1st April, 2011</td> <td style="text-align: right;">20,500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Purchases</td> <td style="text-align: right;">68,000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Carriage inwards</td> <td style="text-align: right;">1,500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sales</td> <td></td> <td style="text-align: right;">1,40,500</td> </tr> <tr> <td>Sundry Debtors</td> <td style="text-align: right;">23,500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sundry Creditors</td> <td></td> <td style="text-align: right;">14,300</td> </tr> <tr> <td>Cash-in-Hand</td> <td style="text-align: right;">500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cash at Bank</td> <td style="text-align: right;">2,200</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Carriage outwards</td> <td style="text-align: right;">1,700</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Dr. (Rs.)	Cr. (Rs.)	Capital		60,000	Drawings	7,200		Stock 1 st April, 2011	20,500		Purchases	68,000		Carriage inwards	1,500		Sales		1,40,500	Sundry Debtors	23,500		Sundry Creditors		14,300	Cash-in-Hand	500		Cash at Bank	2,200		Carriage outwards	1,700	
	Dr. (Rs.)		Cr. (Rs.)																																			
Capital			60,000																																			
Drawings	7,200																																					
Stock 1 st April, 2011	20,500																																					
Purchases	68,000																																					
Carriage inwards	1,500																																					
Sales			1,40,500																																			
Sundry Debtors	23,500																																					
Sundry Creditors			14,300																																			
Cash-in-Hand	500																																					
Cash at Bank	2,200																																					
Carriage outwards	1,700																																					

Salaries	16,000	
Factory Rent	4,000	
Bill receivable	5,300	
Bill payable		4,200
Insurance	1,200	
Furniture	10,000	
Machinery	28,000	
Office Rent	2,000	
Manufacturing Wages	21,500	
Provision for doubtful debts		1,000
Manufacturing expenses	1,500	
General expenses	5,400	
	2,20,000	2,20,000

The following adjustments are required:-

- 1) Stock on 31st March 2012 amounted to Rs.27,000/-.
- 2) Write off Rs.500/- as Bad Debts and maintain the provision for doubtful debts at 5% on sundry debtors.
- 3) Unexpired insurance Rs.300/-.
- 4) Depreciate machinery by 5% and furniture by 10%.
- 5) On 24th February a fire broke out and destroyed stock of the value of Rs.10,000/-. The insurance company admitted the claim for loss of stock of value of Rs.6,000/- only.

ਆਰ ਰਾਮਦਾਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਟਰਾਇਲ ਬੈਲੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਟ੍ਰੇਡਿੰਗ, ਲਾਭ ਹਾਨੀ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 31.3.12 ਨੂੰ ਬੈਲੈਂਸ ਸੀਟ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:-

	ਡੈਬਿਟ (ਰੁਪਏ)	ਕਰੈਡਿਟ (ਰੁਪਏ)
ਕੈਪੀਟਲ		60,000
ਡਰਾਇੰਗਜ਼	7,200	
ਸਟਾਕ 1 ਅਪਰੈਲ 2011	20,500	
ਖ਼ੁੰਦ	68,000	
ਕੋਰਿਜ਼ ਇਨਵਰਡ	1,500	
ਵਿਕਰੀ		1,40,500
ਸੰਡਰੀ ਡੇਟਰਜ਼	23,500	
ਸੰਡਰੀ ਕਰੈਡਿਟਰਜ਼		14,300
ਕੈਸ-ਇਨ-ਹੈਂਡ	500	
ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਕੈਸ਼	2,200	
ਕੋਰਿਜ਼ ਆਉਟਵਰਡ	1,700	
ਤਨਖਾਹ	16,000	
ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ	4,000	
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਲ	5,300	
ਬਿਲ ਪੇਏਬਲ		4,200
ਬੀਮਾ	1,200	
ਫਰਨੀਚਰ	10,000	
ਮਸ਼ੀਨਰੀ	28,000	
ਦਫਤਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ	2,000	
ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਵੇਜ਼ਿਜ਼	21,500	
ਡਾਊਟਫੁੱਲ ਡੈਬਿਟਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ		1,000
ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਖਰਚੇ	1,500	
ਜਨਰਲ ਖਰਚੇ	5,400	
	2,20,000	2,20,000

ਹੇਠ ਦਰਸਾਏ ਸਮਾਧਾਨ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ:-

- 1) 31 ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ 27,000/-ਰੁਪਏ ਹੈ।

	<p>2) 500/- ਰੁਪਏ ਬੈਡ ਡੈਬਟਰਜ਼ ਵੱਟੋ ਖਾਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸੰਡਰੀ ਡੈਬਟਰਜ਼ ਉਪਰ 5% ਡਾਉਟਫੁੱਲ ਡੈਬਟਰਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।</p> <p>3) 300/- ਰੁਪਏ ਬੀਮੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।</p> <p>4) ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉਪਰ 5% ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਉਪਰ 10% ਡੈਪਰੀਸੀਏਸ਼ਨ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।</p> <p>5) 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਣ ਕਾਰਨ 10,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਟਾਕ ਸੜ ਗਿਆ। ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ 6,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਲੇਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।</p>	
2	<p>a) Rectify the following errors with necessary journal entries:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rs.5,000/- paid for purchase of Fax machine for the proprietor debited to General Expense Account. 2) A Credit Purchase of Rs.25,000/- from M/s Mahavir Engg. Works could not be entered in Purchase Book. 3) An amount of Rs.12,500/- paid by Ganesh Sethi credited to the account of Dinesh Sethi. 4) Goods sold to Arya Provision Store for Rs.37,000/- have been entered in the purchase account. 5) Rs.12,000/- the amount of sale of old machinery have been posted to sale account. The depreciated value of machinery is Rs.13,000/-. <p>ੳ) ਹੇਠ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਐਂਟਰੀ ਰਾਹੀਂ ਰੈਕਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ:-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਲਈ ਖ੍ਰੀਦੀ ਫੈਕਸ ਮਸ਼ੀਨ ਕੀਮਤ 5,000/- ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਖਰਚੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਡੈਬਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 2) ਮੈਸ.ਮਹਾਂਵੀਰ ਇੰਜੀ. ਵਰਕਸ ਤੋਂ 25,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਰੈਡਿਟ ਖ੍ਰੀਦ ਦਾ ਖ੍ਰੀਦ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। 	10

	<p>3) ਗਨੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ 12,500/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰੈਡਿਟ ਦਨੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।</p> <p>4) ਆਰਿਆ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਵੇਚੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਕੀਮਤ 37,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਚੇਜ਼ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।</p> <p>5) ਪੁਰਾਣੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ 12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੇਚੀ ਜਿਸਦਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਸੇਲ ਅਕਾਊਂਟ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਡੈਪਰੀਸੀਏਟਿਡ ਕੀਮਤ 13,000/- ਰੁਪਏ ਹੈ।</p> <p>b) Define Bill of Exchange. What are its characteristics? Discuss three parties involved in Bill of Exchange.</p> <p>ਅ) ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਹਨ? ਬਿਲ ਆਫ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ 3 ਪਾਰਟੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ।</p>	10																		
3	<p>a) The Bank overdraft of Mukarjee on 31.12.2011 as per cash book is Rs.4500/-. From the following particulars prepare Bank Reconciliation statement:-</p> <p>i) Without adjusting Cash Book.</p> <p>ii) After adjusting Cash Book.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">1) Un-presented cheques</td> <td style="text-align: right;">1,50,000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>2) Un-cleared cheques.</td> <td style="text-align: right;">85,000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3) Bank interest debited in pass book only.</td> <td style="text-align: right;">2,500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>4) Bill collected and credited in Pass Book only.</td> <td style="text-align: right;">4,000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5) Cheque of Anand dishonoured</td> <td style="text-align: right;">25,000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6) Cheque issued to Satyam entered in cash column of cash book.</td> <td style="text-align: right;">15,000</td> <td></td> </tr> </table>	1) Un-presented cheques	1,50,000		2) Un-cleared cheques.	85,000		3) Bank interest debited in pass book only.	2,500		4) Bill collected and credited in Pass Book only.	4,000		5) Cheque of Anand dishonoured	25,000		6) Cheque issued to Satyam entered in cash column of cash book.	15,000		6+6 =12
1) Un-presented cheques	1,50,000																			
2) Un-cleared cheques.	85,000																			
3) Bank interest debited in pass book only.	2,500																			
4) Bill collected and credited in Pass Book only.	4,000																			
5) Cheque of Anand dishonoured	25,000																			
6) Cheque issued to Satyam entered in cash column of cash book.	15,000																			

	<p>ੳ) ਮੁਖਰਜੀ ਦਾ ਮਿਤੀ 31.12.11 ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬੈਂਕ ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ 4500/- ਰੁਪਏ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੀਕਨਸੀਲੇਸ਼ਨ ਸਾਰਨੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ:-</p> <p>i) ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਅਡਜਸਟ ਕੀਤਿਆਂ। ii) ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਨੂੰ ਅਡਜਸਟ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ।</p> <table border="0"> <tr> <td>1) ਪੇਸੈਂਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਚੈਕ</td> <td>1,50,000</td> </tr> <tr> <td>2) ਕਲੀਅਰ ਨਾ ਹੋਏ ਚੈਕ</td> <td>85,000</td> </tr> <tr> <td>3) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਡੈਬਿਟ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ</td> <td>2,500</td> </tr> <tr> <td>4) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਹੋਇਆ ਬਿਲ</td> <td>4,000</td> </tr> <tr> <td>5) ਅਨੰਦ ਦਾ ਡਿਸਆਨਰ ਹੋਇਆ ਚੈਕ</td> <td>25,000</td> </tr> <tr> <td>6) ਸਤਿਅਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਚੈਕ ਜੋ ਕਿ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੋਇਆ।</td> <td>15,000</td> </tr> </table> <p>b) Define depreciation. What objects are achieved by providing depreciation?</p> <p>ਅ) ਡੈਪਰੀਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਡੈਪਰੀਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।</p>	1) ਪੇਸੈਂਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਚੈਕ	1,50,000	2) ਕਲੀਅਰ ਨਾ ਹੋਏ ਚੈਕ	85,000	3) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਡੈਬਿਟ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ	2,500	4) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਹੋਇਆ ਬਿਲ	4,000	5) ਅਨੰਦ ਦਾ ਡਿਸਆਨਰ ਹੋਇਆ ਚੈਕ	25,000	6) ਸਤਿਅਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਚੈਕ ਜੋ ਕਿ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੋਇਆ।	15,000	8
1) ਪੇਸੈਂਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਚੈਕ	1,50,000													
2) ਕਲੀਅਰ ਨਾ ਹੋਏ ਚੈਕ	85,000													
3) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਡੈਬਿਟ ਹੋਇਆ ਵਿਆਜ	2,500													
4) ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਹੋਇਆ ਬਿਲ	4,000													
5) ਅਨੰਦ ਦਾ ਡਿਸਆਨਰ ਹੋਇਆ ਚੈਕ	25,000													
6) ਸਤਿਅਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਚੈਕ ਜੋ ਕਿ ਕੈਸ਼ ਬੁੱਕ ਦੇ ਕੈਸ਼ ਕਾਲਮ ਵਿਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਹੋਇਆ।	15,000													
4	<p>a) Define journal. What are the uses of journal?</p> <p>ੳ) ਜਰਨਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇਹ ਕਿਉਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?</p> <p>b) Write short note on following adjustments made while preparing final accounts:-</p> <table border="0"> <tr> <td>1) Interest on Capital.</td> <td rowspan="4">4×3 =12</td> </tr> <tr> <td>2) Bad Debits.</td> </tr> <tr> <td>3) Pre paid expenses.</td> </tr> <tr> <td>4) Income received in advance.</td> </tr> </table> <p>ਅ) ਫਾਈਨਲ ਲੇਖੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਧਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਦਸਿਆ ਜਾਵੇ:-</p> <table border="0"> <tr> <td>1) ਪੂੰਜੀ ਉਪਰ ਵਿਆਜ</td> </tr> <tr> <td>2) ਬੈਡ ਡੈਬਟਜ਼</td> </tr> </table>	1) Interest on Capital.	4×3 =12	2) Bad Debits.	3) Pre paid expenses.	4) Income received in advance.	1) ਪੂੰਜੀ ਉਪਰ ਵਿਆਜ	2) ਬੈਡ ਡੈਬਟਜ਼	8					
1) Interest on Capital.	4×3 =12													
2) Bad Debits.														
3) Pre paid expenses.														
4) Income received in advance.														
1) ਪੂੰਜੀ ਉਪਰ ਵਿਆਜ														
2) ਬੈਡ ਡੈਬਟਜ਼														

	<p>3) ਪ੍ਰੀ-ਪੇਡ ਖਰਚੇ</p> <p>4) ਐਡਵਾਂਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਆਮਦਨ</p>	
5	<p>a) What items taken in following schedules to Balance Sheet (As per Electricity Supply Rules, 1985):-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Total Current Assets. 2) Cash and Bank Balance. 3) Security Deposit from consumers. 4) Borrowings for Working Capital. <p>ਓ) ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਸਭਿਊਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨਿਯਮ 1985 ਅਨੁਸਾਰ):-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ਕੁਲ ਕਰੰਟ ਐਸਟਸ 2) ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਬੈਲੈਂਸ 3) ਸਿਕਿਊਰਟੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਫਰਮ ਕੰਨਜਿਊਮਰ 4) ਬੋਰੋਇੰਗ ਫਾਰ ਵਰਕਿੰਗ ਕੈਪੀਟਲ <p>b) Prepare Format of Statement-3 of Annual Statement of Accounts (As per Electricity Supply Rules, 1985)</p> <p>ਅ) ਸਾਲਾਨਾ ਲੇਖਿਆਂ ਦੀ ਸਾਰਨੀ ਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ-3 ਦਾ ਫਾਰਮੈਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ (ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਨਿਯਮ 1985 ਅਨੁਸਾਰ)</p>	<p>4x3 =12</p> <p>8</p>